

VLAAMS LASALLIAANS PERSPECTIEF

**KANSENVERSTERKEND
EVALUEREN
ACCENT
OP DE KWALITEIT VAN HET
LEERPROCES**

11 januari 2017

De La Salle-centrum

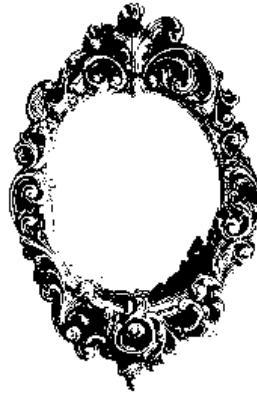
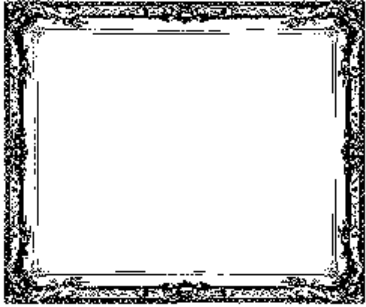
HALLO,

ik ben Saskia Vandeputte

School MAKERS

Bedoeling van vandaag

**MINDS ARE LIKE
PARACHUTES**

NA VANDAAG HEB IK

- verbinding gemaakt tussen de inhoud van de VLP dagen, en voeling gekregen met de VLP visie op evaluatie.
- scherper inzicht in de formatieve functie van evaluatie.
- handvatten om
  - het leerproces van mijn LL nog beter zichtbaar te maken.
  - mijn lessen nog meer zo te ontwerpen dat ze leer-rijk werken.
- handvatten om
  - op team- en beleidniveau effectieve formatieve evaluatie te ondersteunen.
- door reflectie en interactie mijn/onze evaluatiepraktijk onder de loep genomen.

PROGRAMMA

1. Korte terug- en vooruitblik
2. Evalueren om te leren: puntjes op de i
3. Leren zichtbaar maken, hoe dan?
4. Formatief evalueren leidt tot betere lessen
5. Acht praktijken voor pedagogisch leiderschap

4

Materiaal

KORTE TERUG- EN VOORUITBLIK

**KEEP
CALM
AND ANSWER YOUR
EXIT
TICKET**

School MAKERS

←

Een gedachte die bleef 'plakken' na de vorige VLP momenten over evaluatie.

Een kritische noot OF een vraag die nog leeft.

Iets dat ik 'morgen' anders ga aanpakken.

EVALUEREN OM TE LEREN: DE PUNTJES OP DE I

Formatief $\neq$
pproces

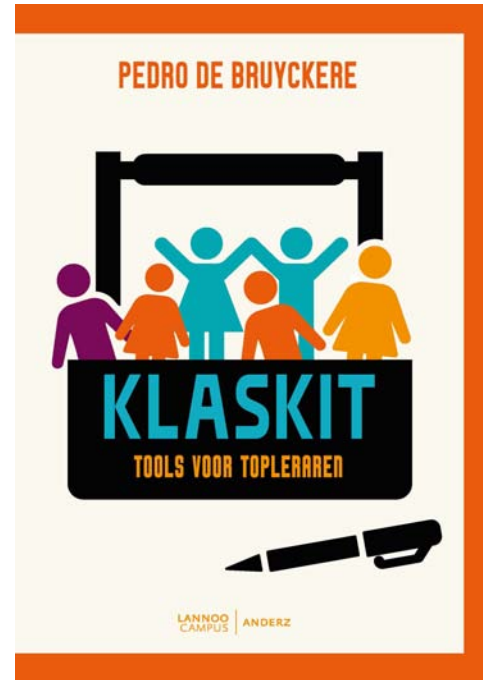
Summatief $\neq$
product

[Artikel:](#)

[Geen vakexperten maar expert-leraren](#)

Pedro De Bruyckere

DE PUNTJES OP DE I

Formatieve functie van evaluatie

= evalueren **OM TE** leren

= begeleidende evaluatie

Summatieve functie van evaluatie

= evalueren **VAN HET** leren

= beoordelende evaluatie

TER ILLUSTRATIE

- Formatieve procesevaluatie
- Formatieve productevaluatie
- Summatieve procesevaluatie
- Summatieve productevaluatie

EIGEN VOORBEELD

- Formatieve procesevaluatie
- Formatieve productevaluatie
- Summatieve procesevaluatie
- Summatieve productevaluatie

“Een zesde van
onze tijd op de
schoolbanken gaat
naar evaluatie.”

Piet Van Avermaet

School
MAKERS

DE LERENDE MENS

Bron: M. Deneve, Masterclass motiverende leerbegeleiding

DE GEËVALUEERDE MENS

Bron: M. Deneve, Masterclass motiverende leerbegeleiding

LEREN = EVALUEREN = LEREN

LEREN MAG (OOK) LASTIG ZIJN

LEREN ZICHTBAAR MAKEN

Leren zichtbaar maken

Nederlandse vertaling van *Visible Learning for Teachers*

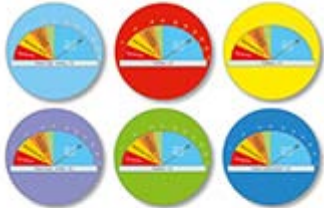
John Hattie

LEREN ZICHTBAAR MAKEN

Leren zichtbaar maken in kaart

De impact van doelgericht onderwijs

Nederlandse vertaling van *Visible Learning*

John Hattie

Leren zichtbaar maken met de kennis over hoe wij leren

Internationale vertaling van *Visible Learning and the Science of How We Learn*

John Hattie & Gregory Yates

Bewerkt door: Anne-Marie Doppen-Silpner, Eveline Busch
en Kjetil Busch

Leren zichtbaar maken met Formatieve Assessment

Laat leerlingen de volgende stap zetten in hun leerproces

Het praktijkboek van
Shirley Clarke

Bewerkt door Annetiekke van Grol
met Marie Heijboers, Sessel Maaschelaar, waard en Bert Milla

Betekenis ' effect '

Je hebt gezocht op het woord: effect.

ef·fect (*het; o; meervoud: effecten*)

1 uitwerking: *een komisch effect*

LEREN ZICHTBAAR MAKEN?

Pleidooi voor de geïnformeerde amateur (Pedro De Bruyckere)

Van evidence-based naar evidence-informed

DE JUISTE VRAGEN

- Niet: wat wérkt in onderwijs?
- Wel: wanneer werkt het?
- En dus:
  - Waarom werkt het (soms)?
  - Hoe werkt het dan precies?

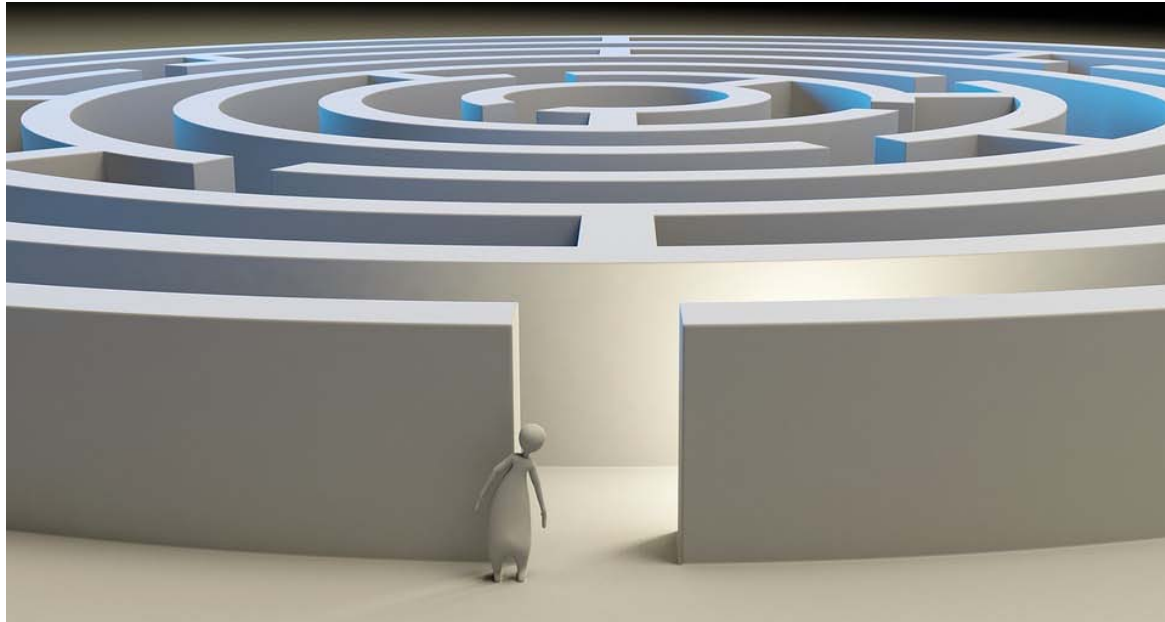
LEREN ZICHTBAAR MAKEN?

Twee bewegingen

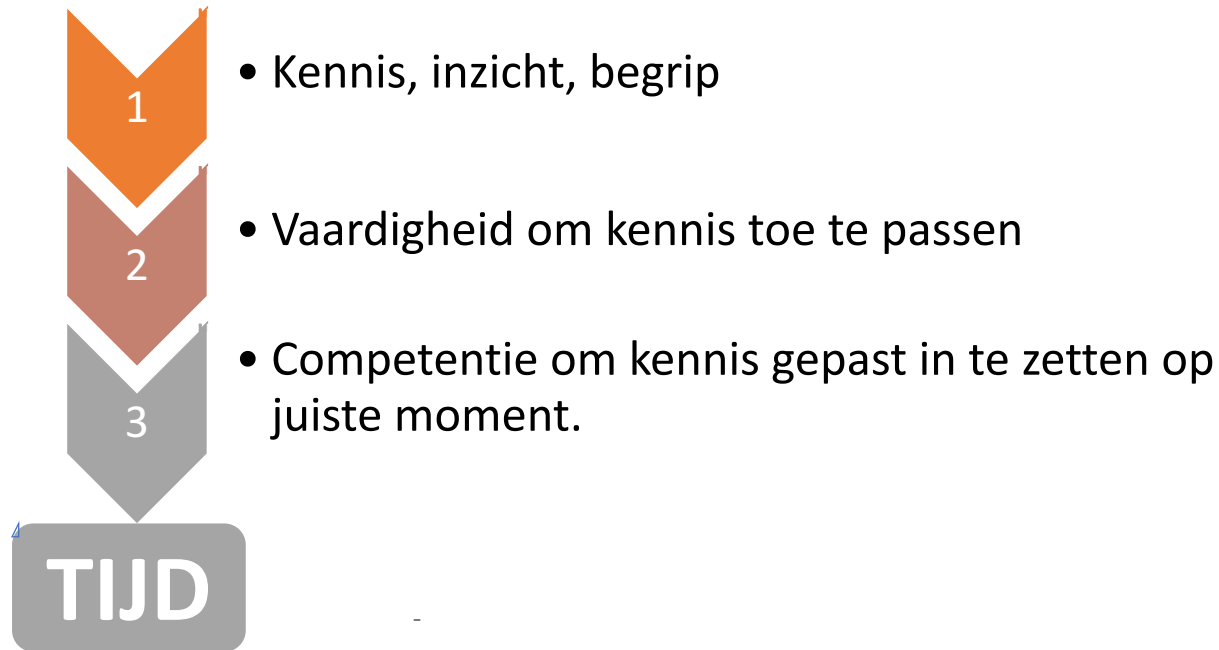
- Van leerkracht naar leerling en terug
- Van lesgeven naar leren en terug

LEREN ALS MYSTERIEUZE BLACK BOX

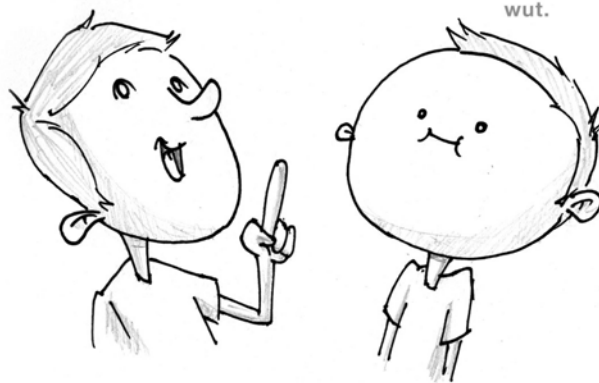
DUURZAAM LEREN

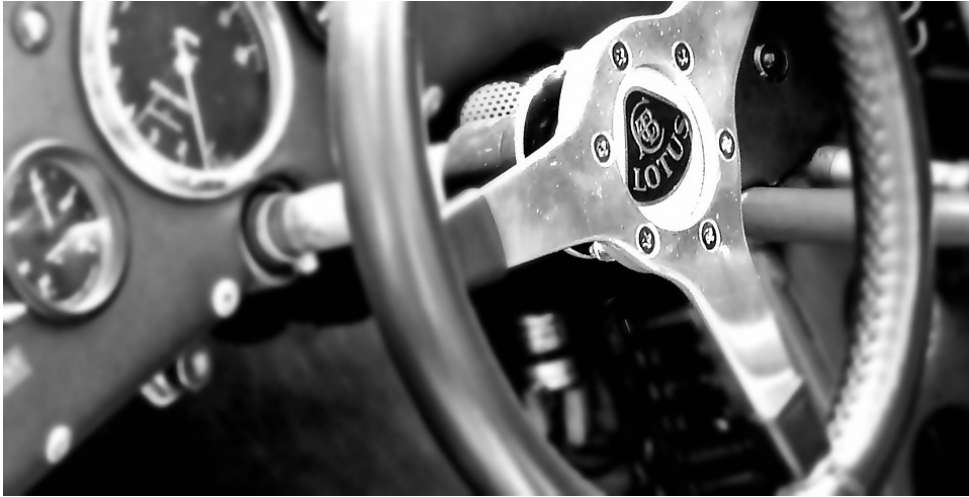

DE VLOEK DER KENNIS

Making espresso is easy. Start with the brew ratio.
A brew ratio of 1:1 (18 grams in/18 grams out) to
1:2 (18 grams in/36 grams out) as a "ristretto"
espresso..

DE EVIDENTIE VAN EEN COMPLEXE COMPETENTIE

MAAK JE MEESTERSCHAP TRANSPARANT

- Analyseer wat je zelf intuïtief doet.
- Vertaal naar bewuste denkpatronen en handelingsstructuren.
- Bied die op didactisch verantwoorde wijze aan zodat de leerling zijn gebrek aan meesterschap kan compenseren.
- **Belangrijk om deze zaken te expliciteren. Bij jezelf én bij leerlingen.**

School
MAKERS

BIG BROTHER

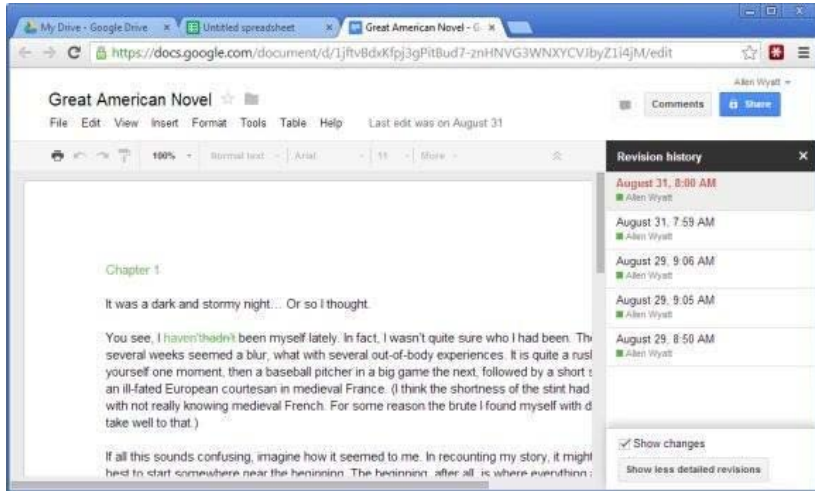

**IS WATCHING
YOU**

Maak opnames van prestaties (of laat leerlingen dit doen) als referentiepunt voor feedback, als model.

Capteer feedback ook visueel/in audio.

Gebruik de revisiegeschiedenis van Google docs.

Bron: blog van Karen Van de Cruys

<http://www.delenderwijs.net/vaardigheid/>

HV13 Zoek naar een afbeelding op internet die volgens jou te maken heeft met natuurkunde en/of scheikunde.

Noteer hierbij je naam en geef uitleg waarom volgens jou de afbeelding bij natuur/scheikunde hoort, (een afbeelding en tekst kun je plaatsen door dubbel te klikken op dit bord).

Lette huiswerk 1 september

ik heb gekozen voor een trein omdat hij elektriciteit/brandstof verbruikt

Albert Einstein

ik heb gekozen voor Albert Einstein omdat hij wordt gezien als een van de belangrijkste natuurkundigen uit de geschiedenis.

ik heb voor deze foto gekozen omdat scheikunde ook draait om deeltjes scheiden en toevoegen met elkaar

ik heb deze golfkar gekozen omdat wij hem op vakantie hebben gebruikt om spelen naar boven te brengen en hij verbruikt brandstof.

Elsa huiswerk 1 september!

ik heb voor een scooter gekozen omdat een scooter op brandstof rijdt. En is deze kleur niet fantastisch!

Nathan huiswerk 1 september

ik heb voor bliksem gekozen omdat het eigenlijk elektriciteit is.

Wes huiswerk 1 september.

ik heb voor een lampje gekozen, omdat een lampje stroom/welektriciteit verbruikt.

Benjamin huiswerk 1 september

ik heb voor de playstation 4 gekozen omdat hij elektriciteit verbruikt. ☺

Camel huiswerk 1 september

ik heb gekozen voor buskruit omdat het door de stoffen die erin zitten kan ontploffen en dat heeft ook met scheikunde te maken.

stef huiswerk 1 september J

ik heb deze magneetbuisjes gekozen omdat je ermee kan testen met scheikunde en omdat het er grappig uitziet als ze ontploffen

ik heb deze mobiel gekozen omdat het energie verbruikt.

Gebruik Padlet om gedachten te expliciteren en ideeën samen te leggen.

HEEFT IEDEREEN HET BEGREPEN? ZO KAN HET OOK

1. Exit tickets

EXIT TICKET

Een snelle en beknopte manier
om formatief te evalueren
door leerlingen
schriftelijk
één of meerdere vragen te laten beantwoorden
aan het einde van een les of lessenreeks.

ONE MINUTE EXAM

Directions: On this paper, write down the answer to the question posed on the slide. Better hurry, because you only have one minute, minus whatever time it took you to read these instructions and the question.

ALS LERAAR HEBBEN WE SOMS LAST VAN DE VLOEK DER KENNIS. DAT BEMOEILIJKT HET “LEREN ZICHTBAAR MAKEN”. LEG UIT.

HEEFT IEDEREEN HET BEGREPEN? ZO KAN HET OOK

1. Exit tickets
2. One minut exam (sneltoets)

LEREN ZICHTBAAR MAKEN: HOE DAN?

LEREN ZICHTBAAR MAKEN?!

1. Maak van doelgerichtheid een prioriteit.
2. Verrijk je arsenaal aan evaluatievormen, verdiep je in observeren en feedback.
3. Toetsen? Hoe meer, hoe liever!
4. Zet leerlingen mee aan het stuur.
5. Doe recht aan je evaluatie in je rapportering.

Maak van doelgerichtheid een prioriteit.

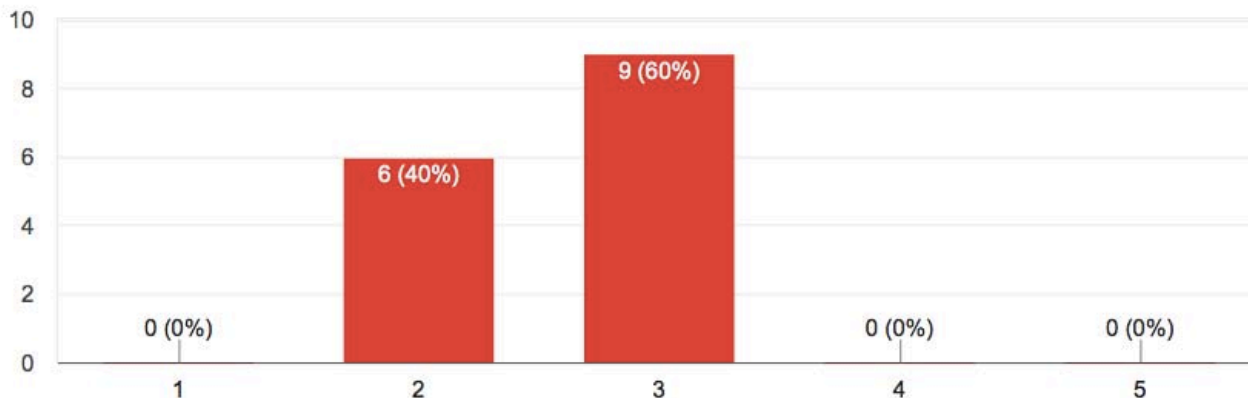
**HOE WEET IK WAAR IK NAARTOE
MOET/GA?**

FEED UP

Maak een intuïtieve inschatting: hoe goed kunnen jouw leerlingen
vervoorden aan welke doelen ze werken?

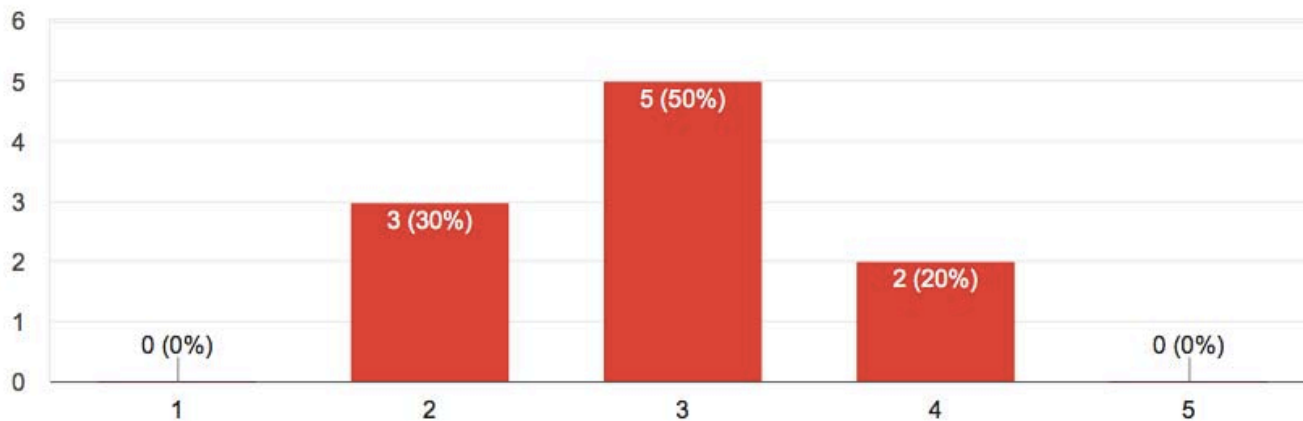
15 reacties

Maak een intuïtieve inschatting: hoe goed kunnen jullie leerlingen verwoorden aan welke doelen zij werken?

10 reacties

Yente Depaepe: 0485 30 54 27
 Nikki Verhas: 0478074035016
 Tinke Van Hove: 049576 91 28
 Melissa Goossens: 0477 57 17 77
 Silke Adriaenssens: 0479046082062

*Ik vul
 die doelen
 achteraf in.*

Activiteiten van de KL en de kls	Doelstellingen
1. Inleiding / sfeerscheping Het is de bedoeling dat we onze eigen behangpapier creëren voor in het huis van kabouter Tuur. Dit zijn verschillende patronen. In welke kamer zouden jullie deze hangen? Vinden jullie dit mooi? Zijn er het donker of lichte kleuren? Dit zijn de vormen die vlinder heeft gevonden. Zien jullie welke vormen in deze foto's zitten?	Kls denken na over wat ze allemaal kunnen schilderen
2. Opdracht bespreken 2.1 Bespreking van de vorm en de inhoud Eerst gaan we zoeken welke vormen er in de natuurfoto's bevinden. Leg het juiste prentje met de vorm bij de juiste natuurfoto. Als dat gebeurd is kiezen jullie een natuurfoto en mogen jullie daarover iets schilderen.	Kls weten wat van hen wordt verwacht
2.2 Bespreking van het materiaal Dit zijn de vormen die jullie moeten terug vinden in de foto's. Wat is dit? Zo bespreken we elke vorm.	Kls ervaren de verschillende materie van de materialen
2.3 Bespreking van de techniek Schilderen op behangspapier	
3. Verdelen van de groepen Vlinder duidt tijdens het verhaal de kinderen aan. Die mogen dan beginnen. Om de 15 minuten word er doorgeshoven	Kls begrijpen de gemaakte afspraken
4. Opdracht uitvoeren KL.: weten jullie nog wat jullie moeten doen	Kls kunnen zelfstandig de opdracht uitvoeren Kls kunnen hun creativiteit uiten

Een mentaal
beeld van je
bestemming

WERKEN AAN DOELGERICHTHEID

- 1) De validiteits-toets onder collega's
- 2) Doe een steekproef: vraag het aan je leerlingen.
- 3) Formuleer voor een aankomende les(senreeks) ik kan, ik weet, ik doe doelen.

Verrijk je arsenaal aan evaluatievormen. Verdiep je in observeren en feedback.

Hoe maak jij leren zichtbaar?

SCHAARSTE LEIDT TOT CREATIVITEIT

Van schriftelijk
examen naar
individuele toets én
gezamenlijke
conceptmap.

OBSERVEREN: HET KLEINE BROERTJE?!

**Master
the art of
observing.**

Observeren als
competentie => LK

Observeren als systeem
=> directeur

WAT HEB IK (NIET) GEZIEN?

Selectieve aandacht

een verscherping van de aandacht op een gebeurtenis, waardoor andere gebeurtenissen niet of verminderd worden waargenomen.

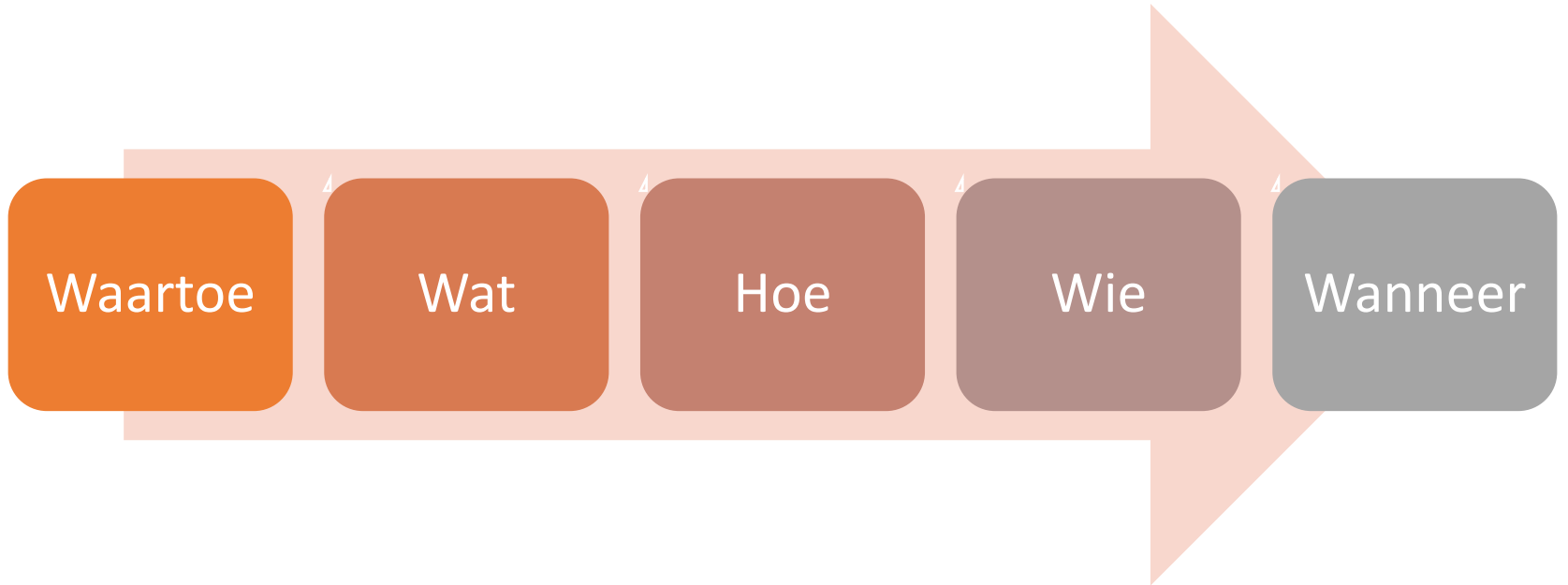
WAT ZEGT WAT IK ZAG OVER MIJ?

Observator bias

de neiging van een observator om alleen de dingen te zien die de observator wil of verwacht te zien bedoeld.

OBSERVEREN ALS SYSTEEM

OBSERVEREN ALS SYSTEEM

Wat willen we precies observeren? **Wat maakt dat** we dit willen observeren?

Hoe organiseren we onze lestijd en onze lesruimte zo dat we zo goed mogelijk kunnen observeren?

Hoe houden het overzicht van wie waarmee bezig is?

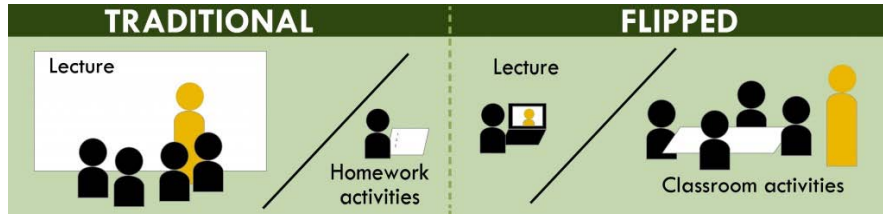
Hoe creëren we ruimte voor onszelf om te observeren?

Hoe willen we onze observaties **EFFICIËNT 'capteren'**?

Hoe willen we vanuit onze observaties omzetten in feedback?

Hoe betrekken we leerlingen bij observeren + feedback geven?

Hoe plannen we gesprekstijd met leerlingen in?

Flipping the classroom creëert kansen om het eigenlijke leerproces van leerlingen te observeren.

Vorbereitung feedbackgesprekken Kerstmis 2014

Klassenraad	Feedbackgesprek	Duiding
<p>1. Wat loopt goed? 2. Waar liggen de werkpunten?</p> <p>Deze vragen gelden voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De schoolse attitude van de leerling (inzet, materiaal, stiptheid, betrokkenheid in de les...) - De vakinhoudelijke verwerking, de resultaten - De sociale competenties (t.o.v. leerkrachten en groep of school) 	<p><u>STAP A: Benoemen en bekrachtigen/ontkrachten</u></p> <p><i>De klassenraad stelt vast dat...</i> <i>We merken dat ...</i> <i>De leraren melden op de klassenraad dat...</i> <i>In de les zien we dat...</i></p> <p><i>... en dat waarderen we.</i> <i>... dat siert je.</i> <i>... daarvoor feliciteren we je.</i> <i>... dat is een mooie kwaliteit.</i></p> <p><i>... daar moet je voor opletten.</i> <i>... dat is een werkpunt voor jou.</i> <i>... dat kan niet.</i></p>	<p>Geef eerst objectieve informatie, en dan pas een oordeel. De objectieve informatie kan een leerling niet in twijfel trekken. Het oordeel kan je later wel aftoetsen in stap C.</p> <p>Richt je enkel op het waarneembare gedrag of de prestaties, niet op de persoon. Zeg aan een leerling dat hij vaak aan het woord is geweest in een discussie, niet dat hij/zij dominant is. Het eerste biedt groeiperspectief: volgende keer meer ruimte laten voor anderen. Het tweede geeft al snel een gevoel van "ik ben nu eenmaal zo, en heb geen zin om dat te veranderen".</p>
	<p><u>STAP B: effecten weergeven</u></p> <p><i>Het effect/ gevolg daarvan is dat ...</i></p>	<p>Leg uit wat de gevolgen zijn van dit gedrag op (kies wat van toepassing is)</p> <ul style="list-style-type: none"> o De klasgroep o De leerkracht o De leerling

‘OBSERVEREN’ IN MIJN KLAS/SCHOOL

Hoe creëer jij in je klas/op school rijke observatiekansen?

Hoe creëer jij in je klas/op school efficiënte feedbacksystemen om observaties terug te koppelen naar LL?

Verrijk je arsenaal aan evaluatievormen. Verdiep je in observeren en feedback.

FEEDBACK

“Maak je feedback niet te moeilijk, niet te gemakkelijk. Maar wel verslavend”

John Hattie - onderwijsspecialist

DOOR DE OGEN VAN DE LEERLING

Wat hebben leerlingen nodig om feedback te
LEREN

- ontvangen?
- geven?

FEEDBACK **LEREN** GEVEN

FEEDBACK GEVEN

Je kreeg de opdracht om feedback te geven aan een medeleerling.

Op deze site vind je tips en concrete voorbeelden om zelf aan de slag te gaan.

Bron: blog van Karen Van de Cruys

<http://www.delenderwijs.net/sites-feedback/>

Bron: Gunter D, leerkracht PAV Victor Horta Atheneum Evere

Je hangt de taken van de leerlingen omhoog in de klas (zonder naam)

Soort sportblessure

1. Wat is het?

Als iemand aan de arm een pijn ervaart, wordt de bloedtoevoer naar de huid het blauwe plek. Dit kan blauw, paars, geel of rood zijn.

2. Wat gebeurt er?

Wanneer je valt of hard tegen iets gaat, kan de bloedtoevoer naar de huid gestopt worden. Dit kan tot blauwe plekken leiden.

3. Hoe herken je het?

De huid is rood, warm en doet pijn. Het kan ook blauw of paars worden.

4. Hoe genezen?

1. Het is de beste remedie tegen de pijn die voortvloeit uit de pijn. Het kan ook helpen om de pijn te verminderen.
2. Neem een koude kompres op het pijnlijke gebied. Dit kan helpen om de pijn te verminderen.
3. Het kan 1 week of langer duren voordat de pijn is genezen.

5. Hoe voorkomen?

Een blessure kan ook worden voorkomen. Zorg bij sporten voor een bescherming bij valpartijen. Het is ook belangrijk om de juiste manier te gebruiken.

<http://www.gesond.be>

Wat is er goed aan deze taak?

- Het is een goede taak om te maken.
- Het is een goede taak om te maken.
- Het is een goede taak om te maken.
- Het is een goede taak om te maken.
- Het is een goede taak om te maken.
- Het is een goede taak om te maken.
- Het is een goede taak om te maken.
- Het is een goede taak om te maken.
- Het is een goede taak om te maken.
- Het is een goede taak om te maken.

Wat is er minder goed aan deze taak?

- Het is een goede taak om te maken.
- Het is een goede taak om te maken.
- Het is een goede taak om te maken.
- Het is een goede taak om te maken.
- Het is een goede taak om te maken.
- Het is een goede taak om te maken.
- Het is een goede taak om te maken.
- Het is een goede taak om te maken.
- Het is een goede taak om te maken.
- Het is een goede taak om te maken.

Naast de taak hangt een blad met daarop:

- wat vind ik goed aan deze taak?
- wat vind ik minder goed aan deze taak?

School MAKERS

A scenic landscape featuring a winding asphalt road that curves through rolling green hills. The road has yellow dashed lines in the center and is bordered by a wooden fence. The hills are covered in lush green grass and some trees. In the background, there are more hills and a blue sky with scattered white clouds. The overall scene is bright and clear.

**HOE WEET IK WAT
CORRECT/GOED IS?
HOE WEET IK OF IK GENOEG
OEFENDE?
HOE WEET IK OF IK DE JUISTE
STRATEGIEËN GEBRUIKTE?**

FEED-BACK

4 FEEDBACKNIVEAUS

Taak: de mate waarin een resultaat bereikt is; goed/fout

Proces: strategieën en aanpak

Zelfregulatie: vaardigheden ontwikkelen om zichzelf te evalueren

Zelf (persoon): inspanning of persoon

Bron:

Leren
zichtbaar maken

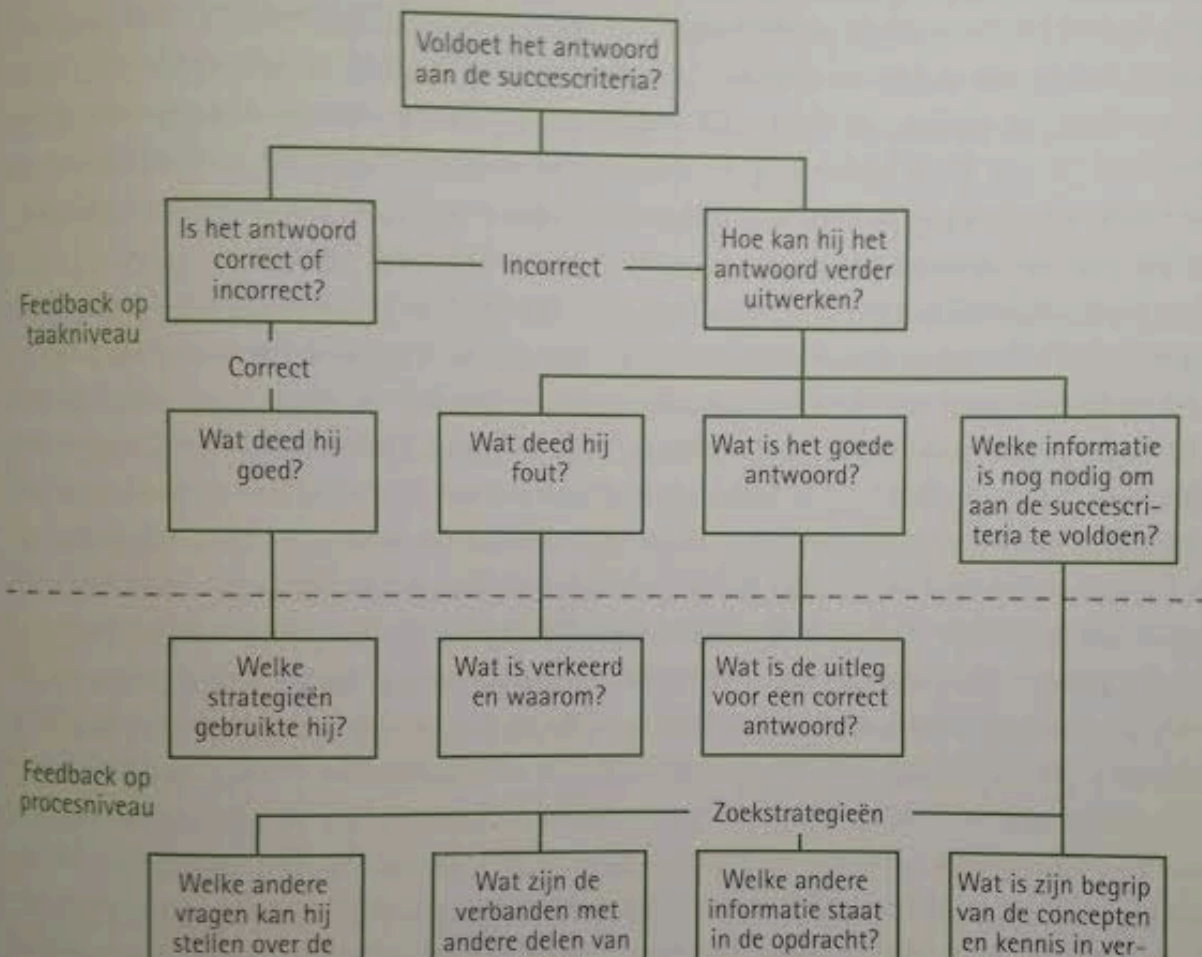
van de website van Visible Learning for Teachers

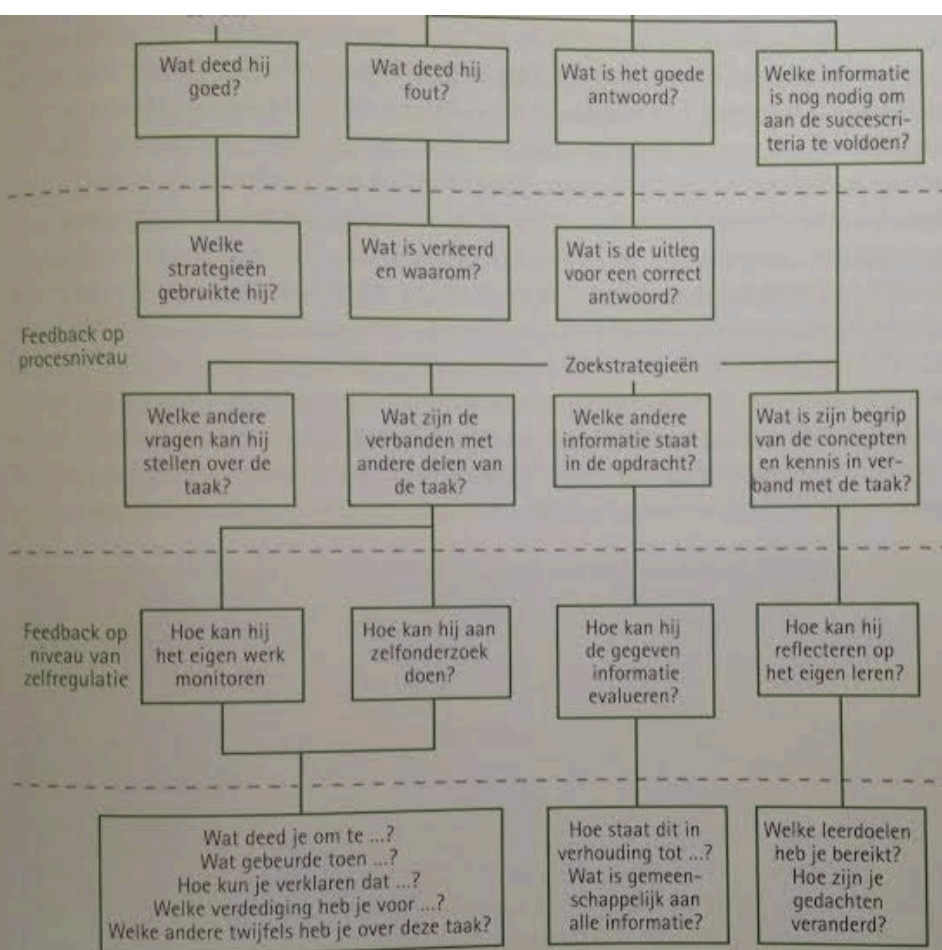

John Hattie

keerd geeft de voorafgaandende feedback van klasgenoten de leerling een mentaal beeld dat de feedback in concrete stappen verdeelt, waardoor hij zich op een bepaald terrein kan focussen en daaraan werken.

Figuur 7.2 Een schema om leerlingen te helpen bij het geven van passende feedback aan klasgenoten

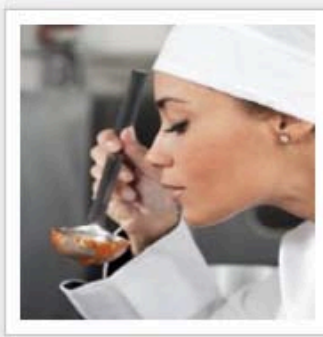
Toetsen? Hoe meer, hoe liever!

“Een zesde van
onze tijd op de
schoolbanken gaat
naar evaluatie.”

Piet Van Avermaet

OVER DE SOEP

Formatief toetsen is als de kok proeft de soep.

Summatief toetsen is als de klant proeft de soep.

HEEFT IEDEREEN HET BEGREPEN? ZO KAN HET OOK

1. Exit tickets
2. One minut exam (sneltoets)

1 minuut

 Mentimeter

HEEFT IEDEREEN HET BEGREPEN? ZO KAN HET OOK

1. Exit tickets
2. One minut exam (sneltoets)
3. Zoomen en dan antwoorden
4. Inschaling (levels, kleuren, ...)
5. Meerkeuzevragen/korte antwoordvragen
  - + Wisbordjes
  - + E-tools (Socrative, Kahoot, Mentimeter)
  - + ABCD kaarten
6. Bekend/benieuwd/bewaard of quick draw & write
7. Lesopbouw met zelf toetsvragen formuleren volgens taxonomie van Bloom
8. ....

 Mentimeter

Level 1

I am starting to get it, but am still confused.

Level 2

I kind of get it, but may make a mistake.

Level 3

I can show I understand this.

Level 4

I can teach someone else about this.

ONDERWERP

Bekend

Wat weet ik er
al over?

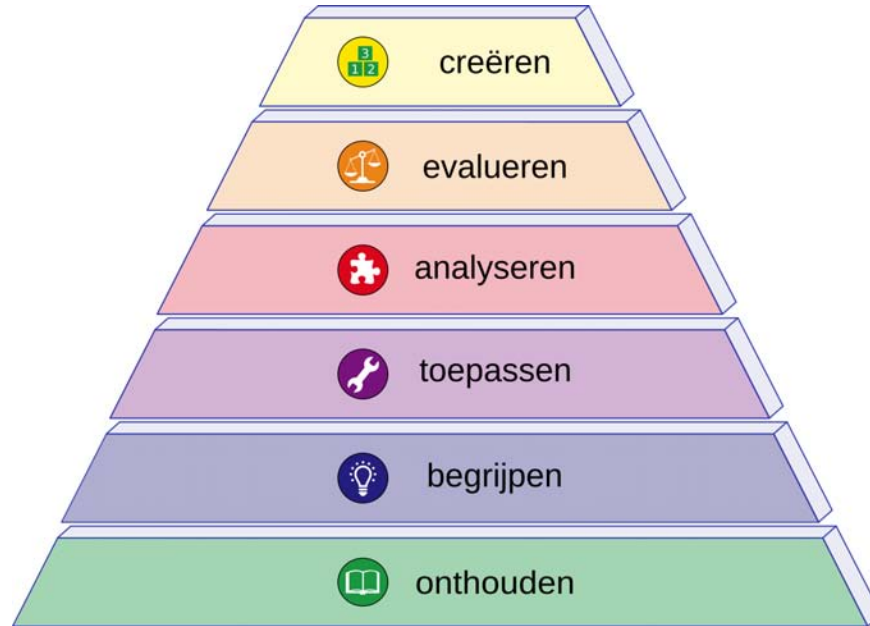
Benieuwd

Wat wil ik er over
weten?

Bewaard

Wat ben ik
(meer) te weten
gekomen?

TAXONOMIE VAN BLOOM

ZELF VRAGEN FORMULEREN VOLGENS BLOOM (1)

LESDEEL 1

Leerlingen krijgen in groepjes van drie

- deel van de te verwerken leerstof
- één niveau van taxonomie van Bloom: beschrijving + handelingswerkwoorden & bijhorende vraagformuleringen (Noem twee..., Leg in je eigen woorden uit..., Bedenk een toepassing, ...)

Opdracht: formuleer op jullie niveau één goede toetsvraag + bijhorende antwoord.

ZELF VRAGEN FORMULEREN VOLGENS BLOOM (2)

LESDEEL 2

Spelvorm (met punten) om vragen zo goed & zo snel mogelijk te beantwoorden.

LESDEEL 3

Korte klassikale feedback op vraagkwaliteit (in kolommen)

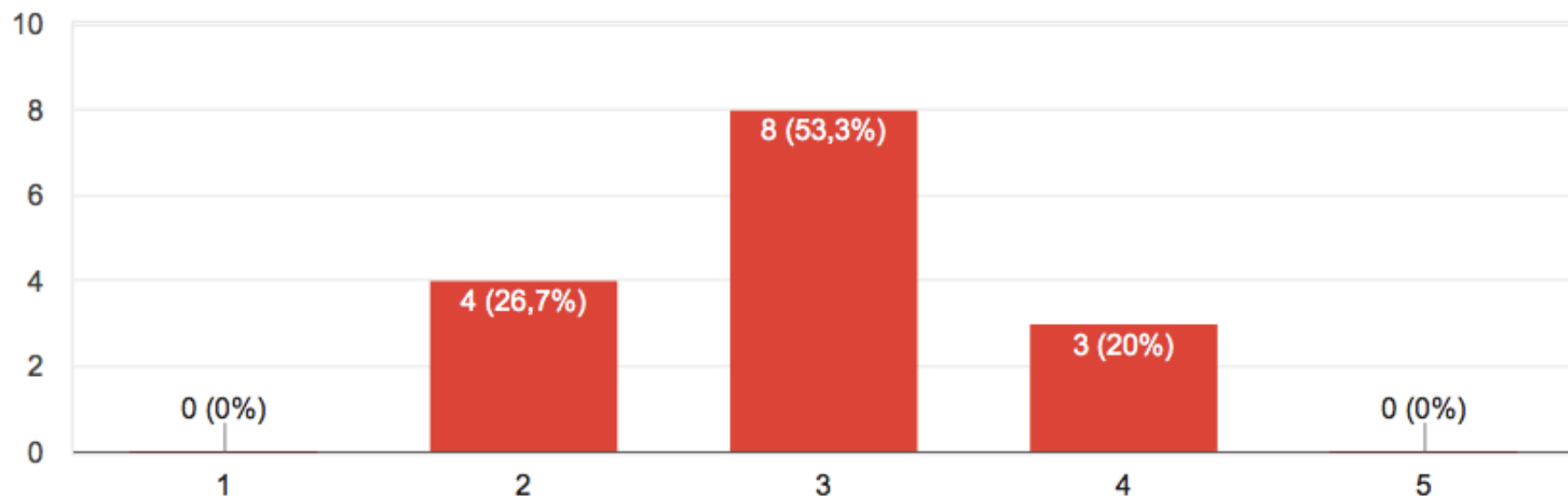
Leerkracht verwerkt min. 1/3de van de vragen in de daaropvolgende toets.

Zet leerlingen mee aan het stuur

Maak een intuïtieve inschatting: hoe sterk voelen jouw leerlingen zich eigenaar van hun eigen leerproces?

15 reacties

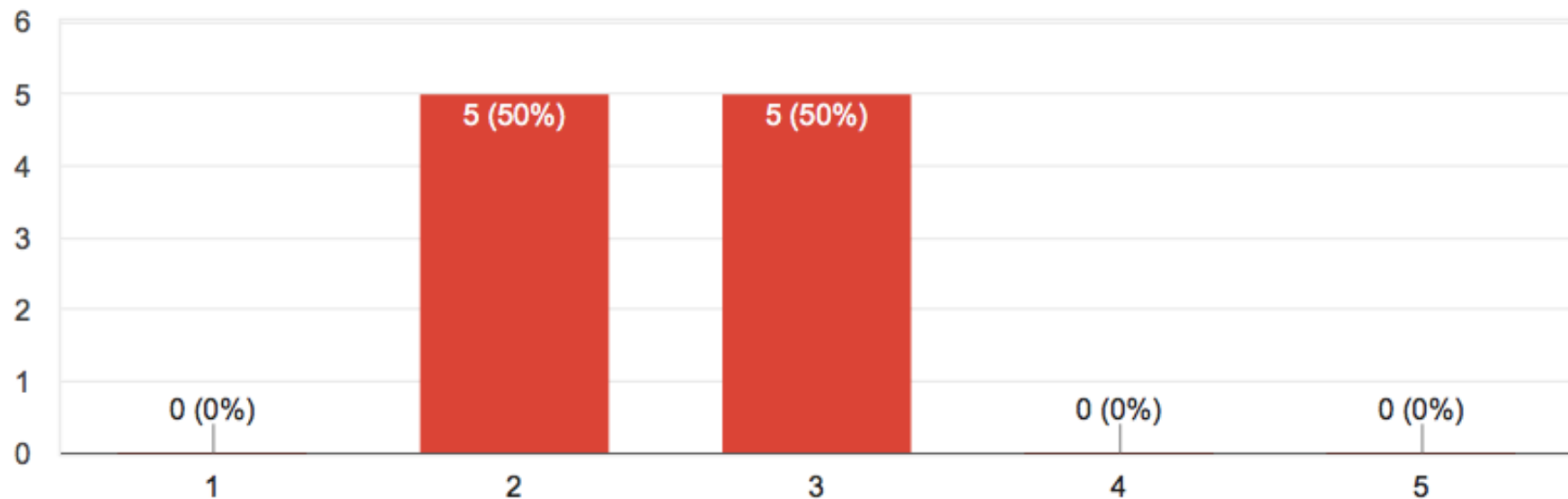

Maak een intuïtieve inschatting: hoe sterk voelen jullie leerlingen zich eigenaar van hun eigen leerproces?

10 reacties

De mijne kunnen dat niet.

De mijne kunnen dat nog niet.

Statische mindset

"Het leven is een test
waarin ik moet bewijzen dat ik
genoeg talent heb"

Groei mindset

"Het leven is een
ONTWIKKELINGSTRAJECT
waarin ik probeer mezelf
te ontwikkelen en te verbeteren"

Als ik wil reflecteren draag ik wel een fluovestje.

Community

[Tijlijn](#)

[Info](#)

[Foto's](#)

[Vind-ik-leuks](#)

[Video's](#)

SINT-JOZEFINSTITUUT

ESSEN

Naam: ..... Leerkracht:

Vzw KORNoorderkempen

Schooljaar: 2015-2016

Datum: / / 2015

Nr.: .....

Vak: Wiskunde

Klas: .....

Getoetste vaardigheden

☒	Rekenvaardigheden
☒	Meet- en tekenvaardigheden
☒	Wiskundige taalvaardigheden
☒	Denk- en redeneervaardigheden
☐	Probleemoplossende vaardigheden
☒	Leervaardigheden

Studielast

Ik heb voor deze toets ..... uur gestudeerd.

Feedback

Je hebt volgende fouten gemaakt:

☐ Weetfouten (kennis van de theorie)	☐ Rekenfouten
☐ Denkfouten (inzicht in de leerstof)	☐ Tekenfouten
☐ Schrijffouten (symbolen, notaties)	☐ Slordigheidsfouten
☐ Fouten tegen parate kennis	

Opmerkingen/werkpunten:

Remediëring

- Toets verbeteren
- Toets verbeteren en terug afgeven
- Remediëringsoefeningen maken
- Voorbereiding volgende herhalingstest afgeven

Zelfevaluatie na de toets

Verwacht resultaat: minder dan 50% tussen 50% en 75% meer dan 75%

Zelfevaluatie na verbetering door de leerkracht

Dit resultaat is in overeenstemming met mijn verwachtingen: JA / NEEN

Indien neen, waarom niet?

☐ Ik ken de theorie onvoldoende	☐ Ik maakte rekenfouten
☐ Ik oefende onvoldoende bij het studeren	☐ Ik heb het resultaat niet gecontroleerd

Mijn werkpunt(en):

[Leerlingen kiezen of de toets formatief of summatief is](#)

[De nakijkcommissie](#)

[Two stage test](#)

[De joker](#)

[Hulpbord + Peer tutoring](#)

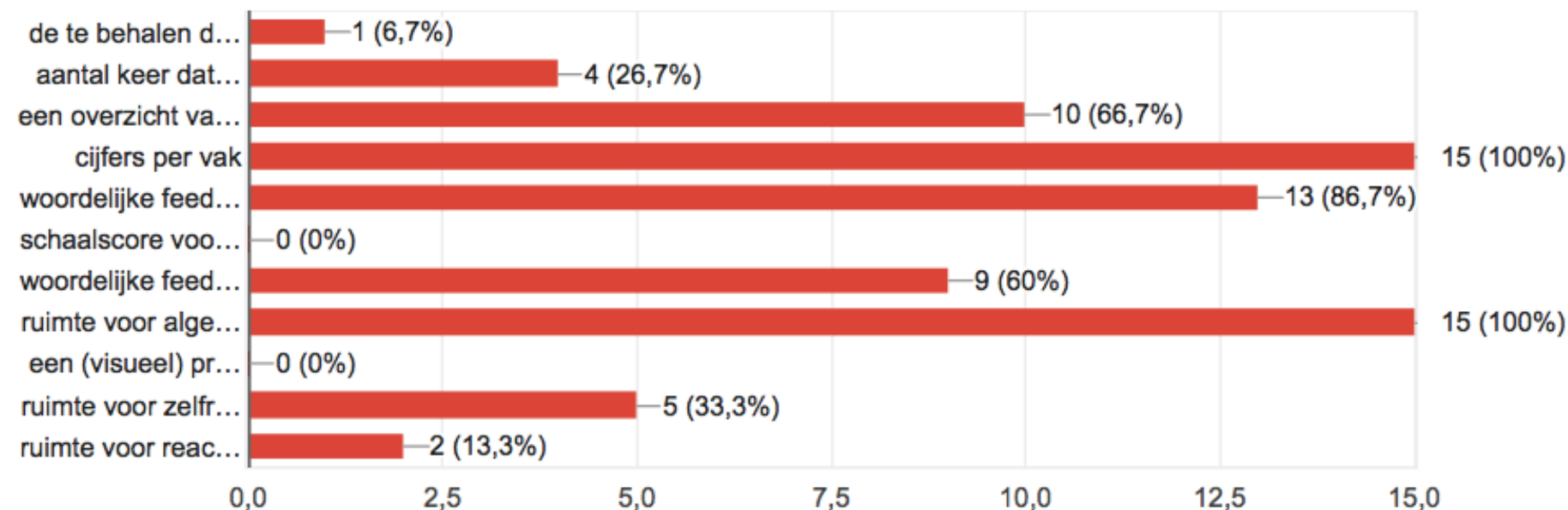

Doe recht aan je evaluatie in je rapportering

Op ons schoolrapport (indien meerdere varianten: hou het schoolrapport voor ogen dat je het beste kent) vind je dit terug:

15 reacties

DE (ON)ZIN VAN PUNTEN EN GEMIDDELDEN

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$$

De vraag die telt is die
naar (gewenst) effect

Voorbeeld rapport Tienerschool

Dit rapport gaat na elke periode mee naar huis. Het is het voorblad van een mapje, waarachter alle opdrachten volgen die in deze periode gemaakt werden en gebruikt werden voor observatie/evaluatie van de leerdoelen (= leerportfolio).

Persoonlijk pakket

(enkel verbale feedback, door de mentor op basis van leerlingencontacten, geen punten)

Tienerschool-kenmerk	Deze periode legden we nadruk op	Feedback voor jou
ZELFSTURING	Eigen planning maken	
TALENT	Eigen talenten benoemen Keuzeworkshops	
SAMENWERKING	Groepswerk bij thema "bergen en oceanen"	
COMMUNICATIE	Presentatie over onderzoek	

Vragen voor jou

Wat heb je zelf het meest bijgeleerd over jezelf de afgelopen periode?

Lees even door de volgende pagina's. Waar moet je volgens jezelf het meest aan denken de volgende periode?

Wiskunde

Doelen die deze periode aan bod kwamen	Nog niet aan gewerkt (ziekte...)	Eerste stappen zijn gezet	Doel is bereikt	Zeer goed bereikt	Feedback
Ik kan breuken vermenigvuldigen (zie toets 3)					
Ik kan de oppervlakte berekenen van vlakke figuren (zie toets 4)					

Feedback IIn

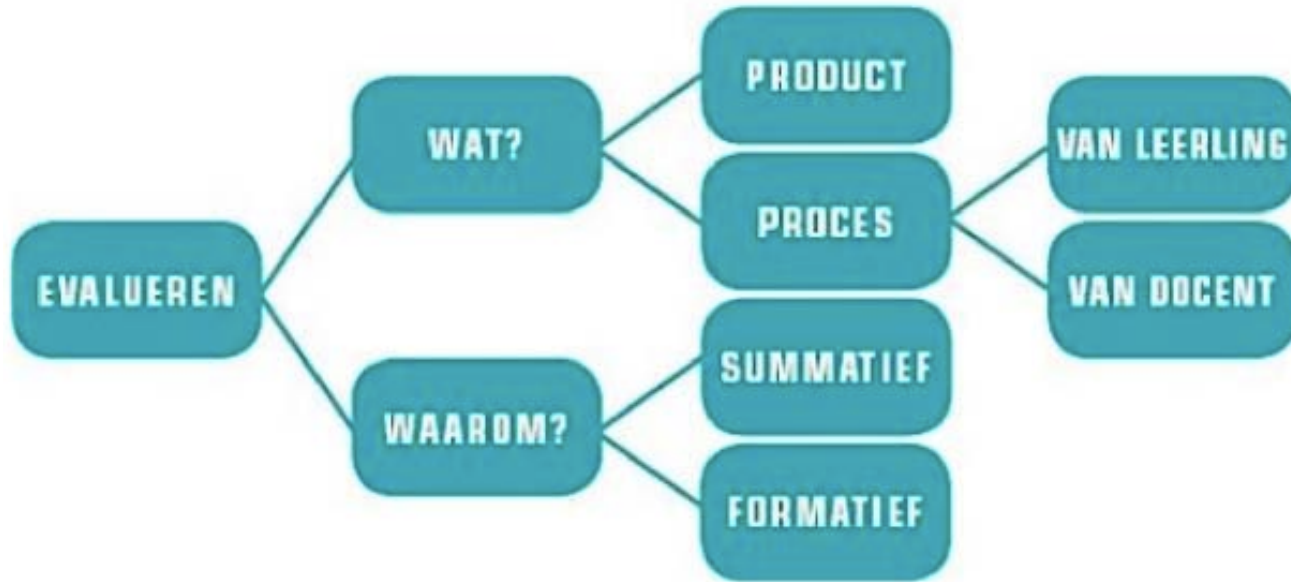
Frans

Doelen die deze periode aan bod kwamen	Nog niet aan gewerkt (ziekte...)	Eerste stappen zijn gezet	Doel is bereikt	Zeer goed bereikt	Feedback
Ik kan werkwoorden vervoegen in de indicatif présent.					
Ik kan een verhaal schrijven in de					

**FORMATIEF EVALUEREN LEIDT TOT
BETERE LESSEN**

OUTPUT = INPUT = OUTPUT

De vragen op de test waren duidelijk geformuleerd. Ik wist wat er van mij verwacht werd. *

- Ja
- Nee
- Anders: _____

Ik kreeg voldoende tijd om de test af te leggen.

- Ja
- Nee

Ik vind dat ik me op basis van deze test heb kunnen bewijzen (op de te kennen leerstof). *

- Ja
- Nee
- Niet volledig

Na de eerste toets

Bron:
<http://www.delenderwijs.net/de-eerste-toets/>

Het verschil tussen een luistertest en een luisterles

DIDACTISCHE SPEELRUIMTE

Leerkracht-
gestuurd

▣ Vragen stellen
OLG

▣ Coöperatieve
werkvormen

▣ Zelfstandig leren &
werken

Leerling-
gestuurd

▣ Instructie,
Uitleggen,
Voordoen

▣ Verhalen
vertellen

▣ Projectvormen

FORMATIEVE EVALUATIE STAAT OF VALT MET **DIDACTISCH(E)**

- Meesterschap
- Flexibiliteit & creativiteit
- Collectief leren

ACHT PRAKTIJKEN VOOR PEDAGOGISCH LEIDERSCHAP

PEDAGOGISCH LEIDERSCHAP

1. Maak (samen) werk van visie.
2. Stuur aan op autonomie & deel de regie over het (verander)proces.
3. Schep heldere verwachtingen.
4. Zet zelf de gewenste toon.
5. Creëer context voor leerrijke dialoog.
6. Maak visiegedreven keuzes in schoolorganisatie
7. Wees poortwachter.
8. Ontwikkel procesgevoeligheid.

MAAK (SAMEN) WERK VAN VISIE

We vroegen aan
100 Vlamingen:

Voorbeeldvraag: Wat is je lievelingskleur?

- Rood
- Groen
- Geel
- Oranje
- Paars

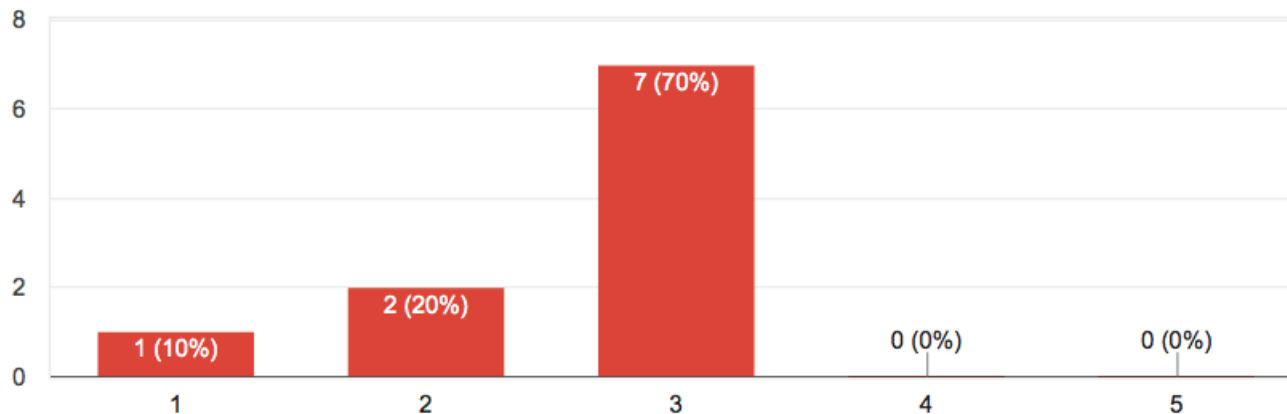

Maak een intuïtieve inschatting: hoe sterk leeft er op jouw school een gedeelde visie over leerlingenevaluatie?

10 reacties

STUUR AAN OP AUTONOMIE & DEEL DE REGIE OVER HET VERANDERPROCES

Rol van een 'regiegroep' in verandertrajecten

Bron:

<https://www.schoolmakers.be/rol-van-een-regiegroep-in-verandertrajecten/>

SCHEP HELDERE VERWACHTINGEN

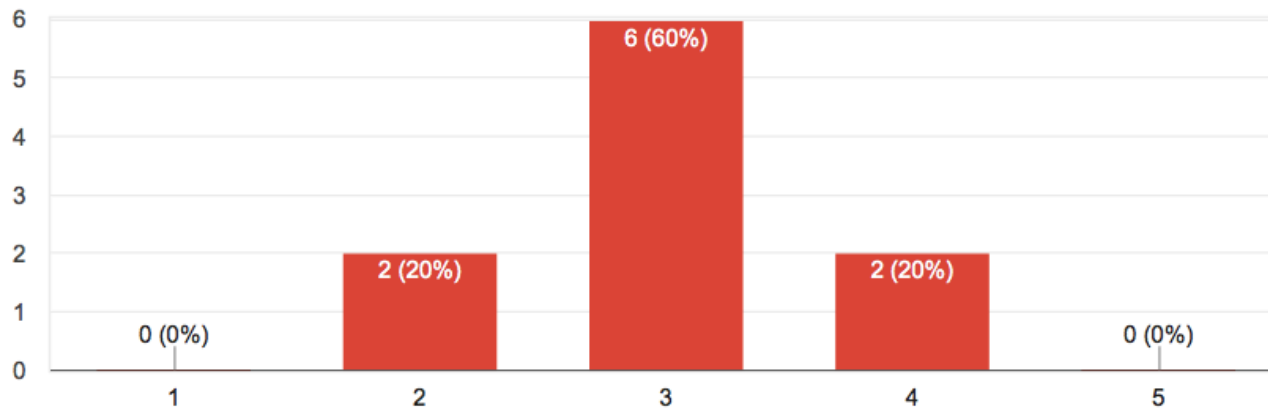
En volg ze op (of laat ze opvolgen)

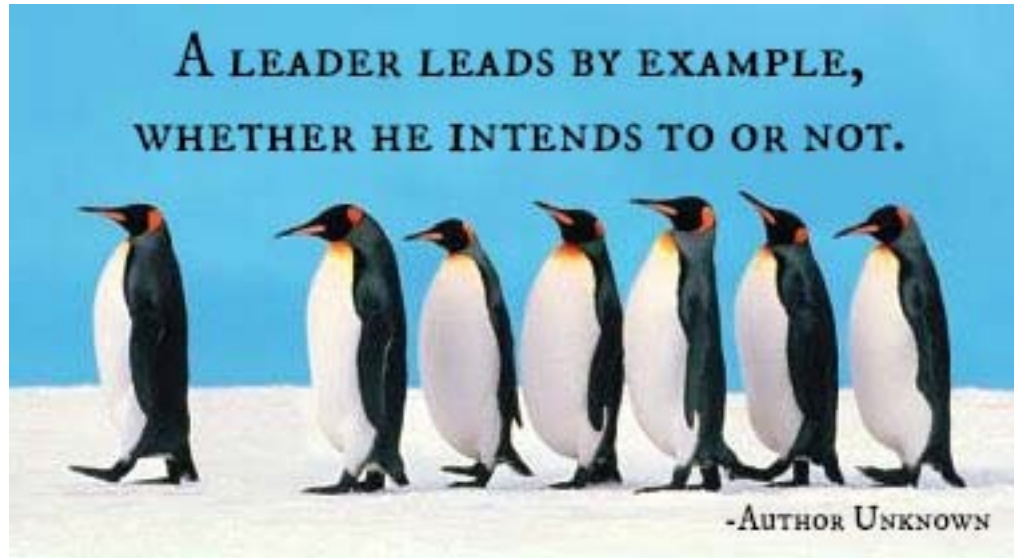
Maak een intuïtieve inschatting: hoe helder zijn de verwachtingen vanuit de directie op vlak van leerlingenevaluatie voor leerkrachten?

10 reacties

ZET ZELF DE GEWENSTE TOON

CREEËR CONTEXTEN VOOR RIJKE DIALOOG

Zoek iemand die...

Wandel door de ruimte. Spreek je collega's individueel aan. Vraag hoe zij evalueren. Doe dat aan de hand van de stellingen in deze 'Zoek iemand die'. Bijvoorbeeld: gebruik jij een portfolio voor je vak? Collega gevonden? Vraag doe hoe hij/zij dat concreet doet. Noteer zijn/haar naam onder de stelling en zoek een andere collega op. Roep luid 'Bingo!' als je horizontaal, verticaal of diagonaal een rij hebt kunnen maken met vier verschillende namen.

Leerlingen zelf toets/examenvragen laat opstellen.	Een portfolio hanteert voor zijn/haar vak (of over vakken heen).	Leerlingen elkaar laat evalueren.	Leerlingen zelf evaluatiecriteria laat bepalen.	Een tip heeft om feedback te geven aan grote groepen leerlingen.
			Als klastitularis	

MAAK VISIEGEDREVEN KEUZES IN SCHOOLBELEID EN SCHOOLORGANISATIE

Lessenroosters, klassenraden, klassamenstellingen, budgetbesteding, lesopdrachten, ...

WEES POORTWACHTER

**KEEP
CALM
AND ANSWER YOUR
EXIT
TICKET**

School MAKERS

SASKIA@SCHOOLMAKERS.BE

Dochy, F.; Schelfhout, W. & Janssens, S. (2003). *Anders evalueren . Assessment in de onderwijspraktijk*. LannooCampus

Harre, K., Smeyers, L. & Vanhoof, J. met medewerking van Dattoll, M. & Pinceel, K. (2014). *Evaluatiepraktijk op school*. Brussel: Politeia.

Penninckx, P, Vanhoof J. & Van Petegem, P. (2011). *Evaluatie in het Vlaamse onderwijs. Beleid en praktijk van leerling tot overheid*. Antwerpen: Garant.

Segers, M., Struyven, K. & Castelijns, J. (2011). *Evalueren om te leren*. Bussum: Uitgeverij Coutinho.

Standaert, R. (2014). *De becijferde school*. Leuven: Acco.

Van Petegem, P. & Vanhoof, J. (2002). *Evaluatie op de testbank. Een handboek voor het ontwikkelen van alternatieve evaluatievormen*. Mechelen: Wolters Plantyn.

Van Petegem, P. & Vanhoof, J. (2002). *Een alternatieve kijk op evaluatie*. Mechelen: Wolters Plantyn.

Vergauwen, G. & Deserrano G. (?) *Attitudes evalueren*. Een zeiltocht. Leuven: Garant.

<https://www.symbaloo.com/mix/evaluieren2>